

1966-01-00

OPHAVSMAND/NØGLEPERSON

Henning Christiansen

FAKTA

Dokumenttype:
Partitur

Sprog:
Dansk

Dateringsbegrundelse:
Manuskriptet indeholder tekstafsnittet
til radioudsendelsen af To Play To-Day
d. 1. februar 1966.

Omtalte personer:
Henning Christiansen
Peter Ernst Lassen
Hanne Petri
Professor Tribini

Omtalte værker:
Op. 25, to PLAY to-DAY

Arkivplacering:
HC arkiv Møn/HC Egne Tekster

DOKUMENTINDHOLD

Tekstafsnit af radioudsendelsen af To Play To-Day d. 1. februar 1966

TRANSSKRIFTION

[håndskrevet:]

Ons 10-12 st. 23

Torsd. 11-14 18

Fred. 9-12 st. 30

Mand. 9-13 18

Tirsd. 9-11 18

vagtschefen

TO PLAY TO DAY

[håndskrevet:] R 12687/66

Tekst-afsnit

[s. 2]

Speaker:

I VOR TIDS MUSIK opføres [håndskrevet: i aften] Henning Christiansens
To Play To Day - af mine memoirer, en koncert for klaver, orkester og tre
stemmer, oversat og bearbejdet for radio af Hans-Jørgen Nielsen.

Der er benyttet tekster af T.S. Eliot, Alain Robbe-Grillet, Dick Higgins, Jed
Curtis, Hans-Jørgen Nielsen, Vagn Holmboe, Rudolf Carnap og Henning
Christiansen.

De medvirkende:

Herrestemme : Prof. Tribini

Kvindestemme : Lilly Weiding

Henning Christiansen: Henning Christiansen

Orkester: Sønderjyllands Symfoniorkester

Dirigent: Peter Ernst Lassen

Klaver: Hanne Petri

Først introducerer Henning Christiansen selv sit værk, som er tilegnet
pianistinden Hanne Petri.

HC: TO PLAY TO DAY er konciperet og, for størsteparten, færdigskrevet i
løbet af 1963. Teksten er oprindeligt på engelsk.

Nu er det 1966, og nu får værket sin uropførelse.

Tre år svinder ikke sporløst hen. Jeg befinder mig nu i en anden tid og på
helt andre steder. Værket befinder sig for mig i erindringens grå dis.

Det er tanker jeg engang har tænkt. Tanker jeg ikke kan stå helt inde for
nu. Tanker som hører til i mine memoirer.

Således er denne opførelse ikke uproblematisk. I visse øjeblikke - det

lægger jeg ikke skjul på - har den endog forekommet mig pinlig.
Hvem bryder sig om at blive indhentet af en for længst forladt fortid?
Imidlertid kan problemet muligvis løses. F.eks. ved at indlægge en
distance, en romantisk ironi i værket med henblik på en forsinket
opførelse og derved understrege dets memoire-præg.
På den måde kan man i samme åndedræt tage afstand fra værket og sige
god for det. Jeg forråder mine intentioner fra dengang for at være dem tro
i en dybere forstand.

Og så lige en praktisk bemærkning:

Hvis det undertider lyder som om det er Deres radio der er noget i vejen
med, bør det ikke anfægte Dem. Sandsynligvis er det mine følelser, som
griber forstyrrende ind.

HC : Jeg er nummer ét osv.

(båndet kører med varierende styrke under hele koncerten)

[s. 3]

HC:

Når jeg tænker tilbage
tænker jeg ofte på
hvor dejligt det er
at jeg har bevæget mig
gennem tider og steder:
Alt har forandret sig så hurtigt
jeg har opdaget så
mange muligheder
og i min bevidsthed
arbejder alle disse
uanselige men alligevel
nærværende og undertiden
væsentlige indtryk
stadig.

Det gør mig glad fordi
det er mig
der har opdaget
mig der har tænkt.

HERRE: (remse)

hvor
kobber
hvad
bogstav
hvad

frakke
når
fem
men
blød
men
højt
men
repetere
men
når
kavaleren
dr. med gynækologen
hvor
Carl
så
musvåge
hvad
Homer
så
homerisk Babylon
når
bemærkelsesværdig
men
hvor
indhøster
[s. 4]
3.
når
gyngehest
hvad
morgen
hvor
traktor
når
tømthed
men

KVINDE: Nærværende tid og svunden tid

Er måske begge nærværende i kommende tid,

Og den kommende tid indeholdt i den svundne tid.

HERRE: (udråbende) Men! Hvor! -

HERRE: (udr.) kobber!

KVINDE: (sagligt) Nu i dette øjeblik deler skyggen fra pillen - den pille, der bærer tagets sydvestlige hjørne - terrassens hjørne nedenunder i to nøjagtig lige store dele. Denne terrasse er et bredt, overdækket galleri, der omgiver huset på tre af dets sider. Da midterpartiet har samme bredde som de to sidegallerier, når pillens skygge nøjagtig ud til husets hjørne, men her standser den, solen rækker ikke læn gere end til terrassens fliser, den står endnu for højt på himlen. Husets vægge, der er af træ - d.v.s. facaden og vestgavlen - beskyttes endnu mod solens stråler af taget (taget, som både dækker selve huset og terrassen). Således falder, i dette øjeblik, skyggen fra tagets yderste kant nøjagtig sammen med linien i den rette vinkel, som terrassen og de to lodrette facader på husets hjørne danner, idet de mødes.

HERRE: (udr.) hvad!

HERRE: (udr.) bogstav!

KVINDE : Vi har haft en kat i otte år. Men det er en hun-kat, og efterhånden er hun ved at være for gammel til den slags. Alligevel er hendes fornemmelser i øjeblikket hede, og det er for varmt til at vi kan holde alle vinduer lukket Det resulterede forrige nat i, at der var ikke mindre end tolv katte i vores hus: Jeg var bange for mine små døtre, og sikken stank! Det er et af byens fattigste kvarterer (selvom huset er dejligt), og kattene er den eneste beskyttelse mod rotter - så vi kan ikke så godt slå dem ihjel. Nu må jeg passe bedre på min dejlige angorakat. Ak, ja, jeg er en voksen mand med en fortabt drøm om katte og folk og stilhed... ...skrev Dick Higgens til mig, da jeg fortalte ham, at jeg havde været nødt til at aflive Djoyja - min hund. Den var for vild.

[s. 5]

4.

HERRE: (udr.) Hvad!

HERRE: (udr.) frakke!

HERRE+KVINDE: H: 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10.

K: Dersom al tid er evigt nærværende

H: 2, 3,4,5,6,7,8,9,10.

K: Er al tid uigenløselig

H: 3,4,5,6,7,8,9,10.

K: Hvad der kunne have været er en abstraktion

H: 4,5,6,7,8,9,10.

K: Som forbliver en bestandig mulighed

H: 5,6,7,8,9,10.

K: Men kun i en spekulationens verden.

H: 6,7,8,9,10.

K: At vide

H: 7,8,9,10.

K: Er at leve i tid.

H: 8,9,10.

K: At handle

H: 9,10

K: Er at nedbryde tiden.

H: 10.

HERRE : (udr.) når!

KVINDE: Start i Vanløse

Se på pigen overfor til Peter Bangsvej

Og videre til Valby Langgade

Kør frem til Valby

Bemærk Carlsberg

Læs avis

Fra Enghave over Dybbølsbro til Hovedbanegården

Forbered mørket efter Vesterport

Nyd lysene på Nørreport

Gå ud i gangen

Stå af på Østerport

HERRE (udr.): fem!

KVINDE: Min spillelærerinde Agnete Tobiasen boede ved Østerport

Station. Hun har den største og stærkeste hånd jeg nogensinde har hilst på. Nu er hun død. [Håndskrevet: OM MEDIET]

HERRE: (udr.) men!

HERRE:(udr.) blød!

✘

[s. 6]

5.

KVINDE: Jeg skrev til Vagn Holmboe, et af de mennesker jeg endnu er i stand til at kommunikere teoretisk med: 'Jeg var borte i en happening. Du må forstå, at det er væsentligt for mig at deltage i et forsøg, en kraftanstrengelse i den 12. time på at finde frem til nye kommunikationsformer...'

Han svarede:

'Jeg fatter nok din søgen, men den må ikke standse nu. Hvad er resultater? Jeg ville hykle, hvis jeg tog dem til mig. De må forlades af dig om kort tid, de har ingen kraft uden din person. Jeg ville have givet dem skyggekraft. Kun værket der slynges ud har sin egen kraft. Og må leve sit eget liv. Symfonien er jeg langt borte fra i dag. Jeg forbliver ikke på de steder hvor jeg før har græsset, men åbner og lukker mig som en østers. Åbner mig når jeg er tom og lukker når tingene vokser inden i.'

Sådan skrev Vagn Holmboe. Og der gik nogle år før jeg forstod ham.

HERRE (udr.): men!

HERRE (udr.): højst!

KVINDE: (SAGLIGT) Mon blikket, der kommer dybt ind fra værelset, søger ud over rækværket, meget længere bort, helt over på den anden side af den lille hal, ind blandt plantagens banantræer. Man kan ikke se jorden mellem deres tætte fjerbuske af brede, grønne blade. Da denne sektor imidlertid ikke har været under kultur ret længe, kan man endnu tydeligt følge planternes regelmæssige rækker, der skærer hinanden. Det samme gælder for næsten hele den del af koncessionen, der er indenfor synsvidde, de ældre jordlodder – hvor uordentligheden nu har taget overhånd – ligger højere oppe på denne side af dalen, det vil sige på den modsatte side af huset.

HERRE (udr.): men!

HERRE (udr.): repeterer!

KVINDE: Gå, gå, gå, sagde fuglen: Menneskeslægten

Kan ikke tåle ret megen virkelighed.

Svunden tid og kommende tid,

Hvad der kunne have været og hvad der har været,

Peger mod samme mål, som altid er nærværende.

Kun gennem tiden erobres tiden.

HERRE: (udr.) men!

HERRE: (udr.) når!

[s. 7]

NOTAT: Læste følgende hos den østrigske filosof Rudolf Carnap:

Musikken er sikkert det reneste udtryksmiddel for livsfølelsen, fordi den er fri for enhver genstandsmæssighed. Den harmoniske livførelse, som metafysikeren vil bringe til udtryk i et monistisk system, kommer klarere til udtryk i Mozarts musik. Og når metafysikeren udtaler sin dualistisk-heroiske livsførelse, gør han det så ikke kun fordi han mangler Beethovens

evne til at udtrykke denne livsførelse gennem et adækvat medium?

Metafysikerne er musikere uden musikalsk evne.

...Lisse ord af Carnap beviser kun, hvordan langt en endog meget betydelig ånd kan vrøvle skyde ved siden af, når han begynder at udtale sig om musik. Musikken som "det reneste udtryk for livsfølelsen" – nonsens! Så hellere et lufttryksbor.

[s. 8]

6.

HERRE: (udr.) Kavaleren!

KVINDE: Musik forløber i tid. En stemme tæller - og fortæller. Jeg er nummer et. Jeg er nummer to. Jeg er nummer tre. Og så videre. Den har en begyndelse, men ingen slutning.

Og så videre står der til sidst. Det er tiden. Tiden som monotoni. Tiden som succesiv nu-ophobning. Musik forløber i tid.

Musik forløber i tid og en stemme tæller. Et skud, ét kunstnerisk indfald er ikke nok. Til enhver kamp kræves der mindst to skud - et fra hver side. Stemmen er ikke alene. Omkring den er virkelighedens tilfældige lyde. Stemmen som puls. Stemmen som rytmisk underdeler af en amorf lydverden.

Skramlen; musik; stemmer; trin; og så videre.

Den rolige rytmiske underdeling; den uroligt flaksende baggrundsstøj:

Mellem disse to poler opstår lydlige spændingsforhold - musik.

HERRE (udr.): dr. med. gynækologen!

[håndskrevet:] KVINDE: Min indirekte drøm midt i dette kaos: En klarhed, som ikke kan anfægtes.

HERRE (udr.): hvor!

HERRE(udr.) Carl!

KVINDE: OM MUSIKALSK AKTIVITET

Det har altid forekommet mig, at musik har mere med aktivitet at gøre end noget andet. Sket er sket. Når lyden er tonet hen, hører strengen op med at vibrere, klokken holder op med svinge og aktiviteten er forbi. I modsætning til et digt eller et maleri har den intet liv, for så vidt der ikke foregår en uafbrudt aktivitet.

Naturligvis kan det diskuteres om malerier har nogen identitet, når man ikke ser på dem.

Men musikalsk aktivitet sker i tid, og – forekommer det mig - alt hvad der ligesom underdeler tiden, ved at ske i tiden, ved at opsuge tiden - det er musikalsk.

HERRE (udr.): så!

HERRE (udr.): musvåge!

KVINDE: OM MUSIKKENS SOCIALE ASPEKT

Musik er det dårligst tænkelige udtryksmiddel, hvis man har til hensigt at ændre meneskers syn på tilværelsen, ændre deres mentalitet osv.

Som social faktor halser musikken bagefter de øvrige kunstarter. Den bekræfter dem kun.

Musik opfattes ikke spontant og umiddelbart. Den skal gentages og atter gentages før den synes spontan og umiddelbar.

[s. 9]

7.

Musikken er forlængst stivnet i det uproduktive eller kun stift produktive, når dens problematik er alment forstået

Vil man revolutionere må man udtrykke sin revolutionære tanke i andre medier - musik, film, teater, litteratur. Der udredes tankens tråde lettere. Når musikkens er brudt igennem den mur, man almindeligvis kalder offentligheden, bliver den komplet overflødig. En tandløs, slap og slatten pyntegenstand.

Kort sagt: Musik er det træge kunstmedium.

...sådan skrev jeg i et notat fra begyndelsen af 1963, nu er jeg ikke helt så sikker. Måske har disse tanker snarere gyldighed for distributionssystemet. Helt præcist: Vi skriver 1966, men det værk De hører er fra 1963.

HERRE(udr.): hvad!

HERRE(udr.): Homer!

KVINDE: Det er ikke så meget livet har lært mig. Men ét har jeg i hvert fald lært:

Naturen følger altid den vej, hvor den møder mindst modstand.

Blomster vokser når det er grønt varmt. Vandet løber altid nedad.

At stille akademiske spørgsmål er at overse denne kendsgerning [håndskrevet:] fører til akademiske spørgsmål.

....skriver Dick Higgins i et brev. Det kalder jeg det homeriske. Kunstens naturlighed.

Kunstens naturlighed: Endnu en drøm som måtte opgives. Tilbage var kun en mulighed: Kunstig kunst, der samtidig tager hensyn til den menneskelige opfattelevne. Et yderste paradoks. Kunst for kunstens skyld - for menneskenes skyld. Naturlig unaturlighed.

På baggrund af en sådan problematik kan en epokal grænseoverskridelse finde sted, som på samme tid er rent kunstnerisk og etisk.

HERRE (udr.): så!

HERRE(udr.): homerisk Babylon!

HERRE+KVINDE: K: Rondo – 1963:

H: g-nøgle, barberblad, klemme, blomst

K: rød, blå, grøn, gul, sort

H: blomst, g-nøgle, barberblad, klemme

K: sort, rød, blå, grøn,

H: Klemme, blomst, g-nøgle, barberblad

K: gul, sort, rød

H: barberblad, klemme, blomst, g-nøgle

K: grøn, gul

H: g-nøgle, barberblad, klemme, blomst

K: rød

[s. 10]

8.

HERRE (udr.): når!

HERRE(udr.): bemærkelsesværdig!

KVINDE: I juli 1963 mødte jeg Jed Curtis i Darmstadt. Senere skrev han til mig fra Bombay, hvor han forsvandt: Det er sikkert rosværdigt at hellige sit liv til forvandlingen og omdannelsen af barbarerne i det vilde Europa. Men på den anden side gør man sig derved ligesom medskyldig i noget... det får én til at miste sit jeg.

Gør hvert øjeblik levende. Du skal ikke lade barbarerne afrette dig.

Og når du så har nået ensomhedens tinde, kan du vende tilbage.

Hindi er et vidunderligt sprog. Jeg forsvinder i et kloster i Himalaja i næste uge.

...Siden har jeg ikke hørt fra ham. Men jeg kom til at holde af ham, fordi han i Darmstadt udelukkende

opholdt sig i restaurationsteltet og aldrig viste sig ved kurserne; dér kunne han møde alle outsidersne,

alle dem der var skuffet over Darmstadt og Europa.

Det gjaldt også mig selv. Vort Darmstadt var restaurationsteltet.

HERRE (udr.): men!

HERRE (udr.): hvor!

KVINDE: I januar 1963 så jeg et billede af Paul Gernes. Det hang hjemme på hans væg og bestod af skæve striber, der var forskudt i forhold til hinanden. Det optog mig meget.

HERRE(udr.): indhøster!

KVINDE : I januar 1963 så jeg et billede af Paul Gernes. Det hang hjemme på hans væg og bestod af skæve striber, der var forskudt i forhold til hinanden. De optog mig meget.

Nu har jeg sat det i musik. De har lige hørt hvordan. Men lad os gå videre.

HERRE (udr.): når!

KVINDE: En stemme der tæller og fortæller. Jeg er nummer 17. Men samme stemme har lige påstået, at den var nummer 16.

Stemmen skifter således identitet. Den følger i bogstaveligste forstand med tiden.

Hvem er jeg? spørger filosofterne og de fortviv-

[s. 11]

9.

lede.

Men stemmen er drilsk; den svarer: Jeg nummer 18. Nu er jeg nummer 19.

Hele tiden er jeg én. Og hele tiden er jeg foranderlig.

HERRE (udr.): gyng hest!

KVINDE: Det ene skal passes

Det andet må ikke forsømmes

Børst dine tænder og

Giv afkald på dine drømme:

Det er morgen.

Og dog: intet

Der er ikke noget intet så prisværdigt

som en lille mand

der har store drømme

...hedder det i et af mine notater. Og dét har stadig gyldighed for mig.

Livet og kunsten som en dialektisk balanceakt.

HERRE: (udr.) hvad!

HERRE: (udr.) morgen!

KVINDE: Dagbogen, januar 1963: Hvis man siger A, kan man lige så godt sige B. Hvis man siger B kan man lige så godt sige C. Hvis man siger C kan man lige så godt sige D. Hvis man siger D kan man lige så godt sige E...

Og så fremdeles.

I hvert enkelt tilfælde kan man lige så godt gå ind for det modsatte. Man må leve med modsigelserne, men samtidig flår de os levende. Og således er musik umulig i øjeblikket. Eller kun mulig som en række elementer der

bekæmper hinanden; men er det musik?

HERRE (udr.): hvor!

HERRE (udr.): traktor.'

KVINDE: På den drejende verdens stille punkt. Hverken legem eller legemløs;

Hverken fra eller henimod; på det stille punkt, dér er dansen,
Men hverken standsning eller bevægelse. Og kald det ikke uforanderligt,
Hvor fortid og fremtid forenes. Hverken bevægelse fra eller henimod,
Hverken stigen eller dalen. Var det ikke for punktet, det stille punkt,
Ville der ingen dans være, og der er kun dansen.

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

over 10-12 st. 23

torsd. 11-14 18

fred. 9-12 d. 30

mand 9-13 18

tisd. 9-11 18

vejskøj

TO PLAY TO DAY

R 12689/66

tekst-afsnit

I VOR TIDS MUSIK

Speaker: ~~En~~ opførelse Henning Christiansens To Play To Day - af mine memoirer, en koncert for klaver, orkester og tre stemmer, oversat og bearbejdet for radio af Hans-Jørgen Nielsen. Der er benyttet tekster af T.S.Eliot, Alain Robbe-Grillet, Dick Higgins, Hans-Jørgen Nielsen, Vagn Holmboe, ~~to andre~~ og Henning Christiansen. Budolf Lamp, Jed Curtis,

De medvirkende:
Herrestemme: Prof. Tribini
Kvindestemme: Lilly Weiding
Henning Christiansen: Henning Christiansen
Orkester: Sønderjyllands Symfoniorkester
Klaver: Hanne Petri

Dirigent: Peter Ernst klaver

Først introducerer Henning Christiansen selv sit værk, som artiklet påstår under Hanne Petri.

HC: TO PLAY TO DAY er konciperet og, for størstepartens ~~af~~ færdig-skrevet i løbet af 1963. Teksten er oprindeligt på engelsk.
Nu er det 1966, og ~~for~~ nu får værket sin uropførelse.
Tre år svinder ikke sporløst hen. ~~KVAK~~ Jeg befinder mig ~~lige nu~~ nu i en anden tid og på helt andre steder. Værket befinder sig for mig i erindringens grå dis.
Det er tanker jeg engang har tænkt. Tanker jeg ikke kan stå helt inde for nu. Tanker som hører til i mine memoirer.
Således er denne opførelse ikke uproblematisk. I visse øjeblikke - det lægger jeg ikke skjul på - har den endog forekommet mig pinlig.
Hvem bryder sig om at blive indhentet af en forlængst forladt fortid?
Imidlertid kan problemet løses. F.eks. ved ~~at~~ at indlægge en distance, en romantisk ironi i værket med henblik på en forsinket opførelse, og dermed underbygge dette
På den måde kan man i samme åndedræt tage afstand fra værket og sige god for det. Jeg forråder mine intentioner fra dengang for at være dem tro, i en dybere forstand.
Og så lige en praktisk bemærkning:
~~Hvis det undertider lyder som om det er Deres radio - der er noget i vejen med, har det ikke anfægtet Dem. Sandsynligvis er det mine følelser, som griber forstyrrende ind.~~

HC: Jeg er nummer ét osv.
(båndet kører med varierende styrke under hele koncerten)

R 11304/66

HC: Når jeg tænker tilbage
tænker jeg ofte på
hvor dejligt det er
at jeg har bevæget mig
gennem tider og steder:
Alt har forandret sig så hurtigt
jeg har opdaget så
mange muligheder
og i min bevidsthed
arbejder alle disse
uanselige men alligevel
nærværende og undertiden
væsentlige indtryk
stadig.

Det gør mig glad fordi
det er mig
der har opdaget
mig der har tænkt.

HERRE:(remse) hvor
køber
hvad
bogstav
hvad
frakke
når
fem
men
blød
men
højest
men
repetere
men
når
kavaleren
~~den med~~ gynækologen
hvor
Carl
så
musvåge
hvad
Homer
så
homerisk Babyl
når
bemærkelsesværdig
men
hvor
indhøster

når
gyngest
hvad
morgen
hvor
traktor
når
tørthed
men

3.

KVINDE: Nærværende tid og svunden tid
Er måske begge nærværende i kommende tid,
Og den kommende tid indeholdt i den svundne tid.

HERRE:(udråbende) ~~hvor!~~ hvor! —

HERRE: (udr.) kobber!

KVINDE:(sagligt) Nu i dette øjeblik deler skyggen fra pillen - den pille, der bærer tagets sydvestlige hjørne - terrassens hjørne nedenunder i to nøjagtig lige store dele. Denne terrasse er et bredt, overdækket galleri, der omgiver huset på tre af dets sider. Da midterpartiet har samme bredde som de to sidegallerier, når pillens skygge nøjagtig ud til husets hjørne, men her standser den, solen rækker ikke længe end til terrassens fliser, den står endnu for højt på himlen. Husets vægge, der er af træ - d.v.s. facaden og vestgavlen - beskyttes endnu mod solens stråler af taget (taget, som både dækker selve huset og terrassen). Således faldet, i dette øjeblik, skyggen fra tagets yderste kant nøjagtig sammen med linien i den rette vinkel, som terrassen og de to lodrette facader på husets hjørne danner, idet de mødes.

HERRE:(udr.) hvad!

HERRE:(udr.) bogstav!

KVINDE: Vi har haft en kat i otte år. Men det er en hun-kat, og efterhånden er hun ved at være for gammel til den slags. Alligevel er hendes fornemmelser i øjeblikket hede, og det er for varmt til at vi kan holde alle vinduer lukket. Det resulterede forrige nat i, at der var ikke mindre end tolv katte i vores hus: Jeg var bange for mine små døtre, og sikken stank! Det er et af byens fattigste kvarterer (selvom huset er dejligt), og kattene er den eneste beskyttelse mod rotter, så vi kan ikke så godt slå dem ihjel. ~~AA~~ Nu må jeg passe bedre på min dejlige angorakat. Ak, ja, jeg er en voksen mand med en fortabt drøm om katte og folk og stilhed...

...skrev Dick Higgins til mig, da jeg fortalte ham, at jeg havde været nødt til at aflive Djoyja - min hund. Den var for vild.

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

HERRE: (udr.) hvad!

HERRE: (udr.) frakke!

HERRE+KVINDE: H: 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10.

K: Dersom al tid er evigt nærværende

H: 2,3,4,5,6,7,8,9,10.

K: Er al tid uigenløselig

H: 3,4,5,6,7,8,9,10.

K: Hvad der kunne have været er en abstraktion

H: 4,5,6,7,8,9,10.

K: Som forbliver en bestandig mulighed

H: 5,6,7,8,9,10.

K: Men kun i en spekulationens verden.

H: 6,7,8,9,10.

K: At vide

H: 7,8,9,10.

K: Er at leve i tid.

H: 8,9,10.

K: At handle

H: 9,10

K: Er at nedbryde tiden.

H: 10.

HERRE:(udr.) når!

~~HERRE:(udr.) når!~~

KVINDE:

Start i Vanløse

Se på pigen overfor til Pøter Bangsvej

Og videre til Valby Langgade

Kør frem til Valby

Bemærk Carlsberg

Læs avis

fra Enghave over Dybbølsbro til Hovedbanegården

Forbered mærket efter Vesterport

Nyd lysene på Nørreport

Gå ud i gangen

Stå af på Østerport

HERRE (udr.): fem!

KVINDE:

Min spillelærerinde Agnete Tobiasen boede ved Østerport Station. Hun var den stærke og stærkeste hånd jeg nogensinde har hilst på. Nu er hun død.

HERRE:(udr.) men!

HERRE:(udr.) blød!

KVINDE:

Jeg skrev til Vagn Holboe, et af de mennesker jeg endnu er i stand til at kommunikere teoretisk med: 'Jeg var borte i en happening. Du må forstå, at det er væsentligt for mig at deltage i et forsøg, en kraftanstrengelse i den 12. time på at finde frem til nye kommunikations-former...'

Han svarede:

'Jeg fatter nok din søgen, men den må ikke standse nu. Hvad er resultater? Jeg ville hykle, hvis jeg tog dem til mig. De må forlades af dig om kort tid, de har ingen kraft uden din person. Jeg ville have givet dem skyggekraft. Kun værket der slynges ud har sin egen kraft. Og må leve sit eget liv. Symfonien er jeg langt borte fra i dag. Forbliver ikke på de steder, hvor jeg før har græsset, men åbner og lukker mig som en østers. Åbner mig når jeg er tom og lukker når tingene vokser inden i.'

Sådan skrev Vagn Holboe. Og der gik nogle år før jeg forstod ham.

HERRE(udr.): men!

HERRE(udg.): højst!

KVINDE (SAGLIGT) Men blikket, der kommer dybt inde fra værelset, søger ud over rækverket, meget længere borte, helt over på den anden side af den lille dal, ind blandt plantagens banantæpper. Man kan ikke se jorden mellem deres tætte fjerbusk af brøde, grønne blade. Da denne sektor imidlertid ikke har været under kultur ret længe, kan man endnu tydeligt følge planternes regelmæssige rækker, der skærer hinanden. Det samme gælder for næsten hele den del af koncessionen, der er indenfor synsvidde, de alene jordlodder, - hvor uordenlig heden nu har taget overhånd - ligger højere oppe på denne side af ~~den~~ dalen, det vil sige på den modsatte side af huset.

Carmap

HERRE(udg.): men!

HERRE(udg.): repeter!

KVINDE: Gå, gå, gå, sagde fuglen: Menneskeslægten
Kan ikke tåle ret megen virkelighed.
Svunden tid og kommende tid,
Hvad der kunne have været og hvad der har været,
Peger mod samme mål, som altid er nærværende.

~~Erindres, indtil det i fortid og fremtid.~~

Kun gennem tiden erobres tiden.

HERRE: (udr.) men!

HERRE: (udr.) når!

KILDER TIL DANSK KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

~~NOTAT:~~ Læste følgende hos den østrigske filosof Rudolf Carnap:

Musikken er sikkert det reneste udtryksmiddel for livsfølelsen, fordi den er fri for enhver genstands-mæssighed. Den harmoniske livførelse, som metafysikeren vil bringe til udtryk i et monistisk system, kommer klarere til udtryk i Mozarts musik. Og når metafysikeren udtaler sin dualistisk-heroiske livsførelse, gør han det så ikke kun fordi han mangler Beethovens evne til at udtrykke denne livsførelse gennem et adækvat medium? Metafysikerne er musikere uden musikalsk evne.

...Disse ord af Carnap, ^{skyde ved siden af} beviser kun, hvordan en endog meget betydelig ånd kan ~~xxxxxx~~, når han begynder at udtale sig om musik. Musikken som "det reneste udtryk for livsførelsen" - ~~xxx nonsens! SXXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXX~~

HERRE (udr.)	Kavaleren!	6
KVINDE:	Musik forløber i tid. En stemme tæller - og fortæller. Jeg er nummer et. Jeg er nummer to. Jeg er nummer tre. Og så videre. Den har en begyndelse. Men ingen slutning. Og så videre står der til sidst. Det er tiden. Tiden som monotoni. Tiden som succesiv nu-ophobning. Musik forløber i tid. Musik forløber i tid og en stemme tæller. Et skud, ét kunstnerisk indfald er ikke nok. Til enhver kamp ~~XXX~~ kræves der mindst to skud - et fra hver side. Stemmen er ikke alene. Omkring den er virkelighedens tilfældige lyde. Stemmen som puls. Stemmen som rytmisk underdeler af en amorf lydverden. Skramlen; musik; stemmer; trin; og så videre. Den rolige rytmiske underdeling; den uroligt flaksen - den baggrundsstøj; Mellem disse to poler opstår lydlige spændingsforhold - musik.	
HERRE (udr.):	<i>synabolgen</i> ~~den med!~~	
KVINDE:	<i>Min sidste smil midt i dette kaos: En blæst, som ikke</i>	
HERRE (udr.):	<i>hvor! udførelse.</i>	
HERRE (udr.)	Carl!	
KVINDE:	OM MUSIKALSK AKTIVITET Det har altid forekommet mig, at musik har mere med aktivitet at gøre end noget andet. Sket er sket. Når lyden er tonet hen, hører strengen op med at vibrere, klokken holder op med svinge og aktiviteten er forbi. I modsætning til et digt eller et maleri har den intet liv, for så vidt der ikke foregår en uafbrudt aktivitet. Naturligvis kan det diskuteres om malerier har nogen identitet, når man ikke ser på dem. Men musikalsk aktivitet sker i tid, og - forekommer det mig - alt hvad der ligesom underdeler tiden, ~~XX~~ ved at ske i tiden, ved at opsuge tiden - det er musikalsk!	
HERRE (udr.):	så!	
HERRE (udr.):	musvåge!	
KVINDE:	OM MUSIKKENS SOCIALE ASPEKT Musik er det dårligst tænkelige udtryksmiddel, hvis man har til hensigt at ændre menneskers syn på tilværelsen, ændre deres mentalitet osv. Som social faktor halser musikken bagefter de øvrige kunstarter. Den bekræfter dem kun. Musik opfattes ikke spontant og umiddelbart. Den skal gentages og atter gentages før den synes spontan og umiddelbar.	

Musikken er forlængst stivnet i det uproduktive eller ⁷
kun stift produktive, når dens problematik er alment fors-tæet

Vil man revolutionere må man udtrykke sin revolutionære
tanke i andre medier - musik, film, teater, litteratur. Der
udredes tankens tråde lettere.

Når musikkens er brudt igennem den mur, man almindeligvis
kaldet offentligheden, bliver den komplet overflødig. En
tandløs, slap og slatten pyntegenstand.

Kort sagt: Musik er det trægste kunstmedium.
...sådan skrev jeg i et notat fra begyndelsen af 1963, nu er
jeg ikke helt så sikker. Måske g har disse tanker snarere
gyldighed for distributionsystemet. Helt præcist: Vi skriver
1966, men det værk De hører er fra 1963.

HERRE (udr.): hvad!

HERRE (udr.): Homer!

KVINDE: Det er ikke så meget livet har lært mig. Men ét har jeg i
hvert fald lært:
Naturen følger altid den vej, ~~xxxxxxxx~~ hvor den møder
mindst modstand.
Blomster vokser når det er ~~gødt~~ ^{vandt}. Vandet løber altid ned-
ad.
At ~~stille akademiske spørgsmål er at~~ overse denne ~~xxxx~~
kendsgerning ~~fyrrer til akademiske spørgsmål.~~
...skriver Dick Higgins i et brev. ~~Det kalder jeg det ho-~~
~~ndiske~~ ~~Kunstens naturlighed.~~

Kunstens naturlighed: Endnu en drøm som måtte opgives. Tilbage var kun en mu-
lighed: Kunstig kunst, der samtidig tager hensyn til den
menneskelige opfattebasevne. Et yderste paradoks: Kunst for
kunstens skyld - for menneskenes skyld. ~~Naturlig unaturlighed~~

På baggrund af en sådan problematik kan en epokal grænse-
overskridelse finde sted, som på samme tid er rent kunstne-
risk og etisk. ~~xxxxxxxx~~

HERRE (udr.): så!

HERRE (udr.): ^{Balkan} ~~homert!~~

HERRE+KVINDE: ^{K: RONDO - 1963:}
H: g-nøgle, barberblad, klemme, blomst
K: rød, blå, grøn, gul, sort
H: blomst, g-nøgle, barberblad, klemme
K: sort, rød, blå, grøn, ~~xxx~~
H: ^{7k} klemme, blomst, g-nøgle, barberblad
K: gul, sort, rød
H: barberblad, klemme, blomst, g-nøgle
K: grøn, gul
H: g-nøgle, barberblad, klemme, blomst
K: rød

HERRE (udr.): når! 8

HERRE (udr.): bemærkelsesværdig!

KVINDE: ~~XXXXX~~ I juli 1963 mødte jeg Jed Curtis i Darmstadt. Senere skrev han til mig fra Bombay, hvor han forsvandt. Det er sikkert rosværdigt at hellige sit liv til forvandlingen og omdannelsen af barbarerne i det vilde Europa. Men på den anden side gør man sig derved ligesom medskyldig i noget... det får én til at miste sit jeg. Gør hvert øjeblik levende. Du skal ikke lade barbarerne afrette dig. Og når du har nået ensomhedens tinde, kan du vende tilbage. Hindî er et vidunderligt sprog. Jeg forsvinder i et kloster i Himalaja i næste uge. ...Siden har jeg ikke hørt fra ham. Men jeg kom til at holde af ham, fordi han i Darmstadt udelukkende opholdt sig i restaurantstellet og aldrig viste sig ved kurserne; dér kunne han møde alle outsidersne, alle dem der var skuffet over Darmstadt og Europa. Det gjaldt også mig selv. Vort Darmstadt var restaurantstellet.

HERRE (udr.): men!

HERRE (udr.): hvor!

KVINDE: I januar 1963 så jeg et billede af Paul Gernes. Det hang hjemme på hans væg og bestod af skæve striber, der var forskudt i forhold til hinanden. Det optog mig meget.

HERRE (udr.): indhøster!

KVINDE: I januar 1963 så jeg et billede af Paul Gernes. Det hang hjemme på hans væg og bestod af skæve striber, der var forskudt i forhold til hinanden. Det optog mig meget. Nu har jeg sat det i musik. De har lige hørt hvordan. Men ~~XXXXX videre~~ lad os gå videre.

HERRE (udr.): når!

~~HERRE (udr.): bemærkelsesværdig!~~

KVINDE: En stemme der tæller og fortæller. Jeg er nummer 17. Men samme stemme har lige påstået, at den var nummer 16. Stemmen skifter således identitet. Den følger i bogstaveligste fortsat med tiden. Hvem er jeg? spørger filosoferne og de fortviv-

lede.

Men stemmen er drillsk; den svarer: Jeg er nu! Nu er jeg nummer 18. Nu er jeg nummer 19.

Hele tiden er jeg én. Og hele tiden er jeg foranderlig.

HERRE (udr.): gyngest!

KVINDE: Det ene skal passes
Det andet må ikke forsømmes

Børst dine tænder og
Giv afkald på dine drømme:
Det er morgen.

Og dog: intet
Det er ~~ikke~~ så prisværdigt
som en lille mand
der har store drømme

~~...~~ hedder det i et af mine notater. ~~...~~
~~det har stadig gyldighed for mig.~~ Livet og kunsten som ~~en~~
dialektisk balanceakt.

HERRE (udr.) hvad!

HERRE (udr.) morgen!

KVINDE: Dagbogen, januar 1963: Hvis man siger A, kan man lige så godt sige B. Hvis man siger B kan man lige så godt sige C. Hvis man siger C kan man lige så godt sige D. Hvis man siger D kan man lige så godt sige E...
Og så fremdeles.

I hvert enkelt tilfælde kan man lige så godt gå ind for det modsatte. Man må leve med modsigelserne. ~~...~~ Og samtidig flår de os levende. Og således er musik umulig i øjeblikket - eller kun mulig som en række elementer der bekæmper hinanden; men er det musik?

HERRE (udr.): hvor!

HERRE (udr.): traktor!

KVINDE: På den ~~...~~ verdens stille punkt. Hverken legem eller legemløs;
Hverken fra eller henimod; på det stille punkt, dér er dansen,
Men hverken standsning eller bevægelse. Og kald det ikke uforanderligt,
Hvor fortid og fremtid forenes. Hverken bevægelse fra eller henimod,
Hverken stigen eller dalen. Var det ikke for punktet, det stille punkt,
Ville der ingen dans være, og der er kun dansen.